

TOM II: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY (JAKOŚCIOWA) STRATEGIA ROZWOJU GMINY BRZOZÓW NA LATA 2014-2024

Załącznik do Uchwały Nr XLVII/476/2014 Rady Miejskiej w Brzozowie z dnia 28 października 2014 roku

GMINA BRZOZÓW

STRATEGIA ROZWOJU GMINY BRZOZÓW NA LATA 2014-2024

Dokument opracowany w oparciu o wyniki spotkań warsztatowych z przedstawicielami partnerów społecznych Gminy.

Brzozów, wrzesień-październik 2014 roku

Spis treści

I. WPROWADZENIE	3
II. ANALIZA PROBLEMÓW GMINY	9
1. Problemy w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców	9
1.1. Zabezpieczenie materialne.....	9
1.2. Schronienie.....	9
1.3. Bezpieczeństwo życia, zdrowia i mienia	9
1.4. Ochrona zdrowia i życia	9
1.5. Opieka	10
1.6. Rozwój ludzi.....	10
1.7. Kultura, sport, rekreacja, wypoczynek, przyjemności.....	10
1.8. kontakty społeczne, więź grupowa, łatwość kontaktów przestrzennych, tożsamość z gminą	10
1.9. Potrzeby konsumenckie	10
2. Problemy w zakresie potencjałów i zasobów Gminy	12
2.1. Zasoby techniczne.....	12
2.2. Potencjał i ład przestrzenny.....	12
2.3. Potencjał kulturowy.....	12
2.4. Potencjał ekologiczny	13
2.5. Potencjał ludzki.....	13
3. Problemy w zakresie gospodarki i promocji Gminy	14
3.1. Mikroprzedsiębiorstwa, MŚP	14
3.2. Rynek pracy.....	14
3.3. Instytucje otoczenia biznesu.....	14
3.4. Polityka gospodarcza i promocja Gminy	14
III. CZYNNIKI ROZWOJOWE GMINY.....	15
1. Czynniki rozwojowe w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców	15
2. Czynniki rozwojowe w zakresie potencjałów i zasobów Gminy	18
3. Czynniki rozwojowe w zakresie gospodarki i promocji Gminy	20

Wprowadzenie

Prace nad strategią były prowadzone przez „Zespół Zadaniowy ds. opracowania aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Brzozów” powołany Zarządzeniem Nr 100/2014 Burmistrza Brzozowa z dnia 1 lipca 2014r., w skład którego weszły następujące osoby:

Lp.	Imię i nazwisko	Instytucja/funkcja
1.	Maria Rymarz	Zastępca Burmistrza Brzozowa, Przewodnicząca Zespołu
2.	Jacek Szklarz	Skarbnik Gminy Brzozów
3.	Kazimierz Jara	Naczelnik Wydziału Inwestycji, Gospodarki Przestrzennej i Dróg
4.	Edyta Kuczma	Kierownik Referatu ds. Funduszy Krajowych i Unijnych, Koordynator Zespołu
5.	Marcin Chudzikiewicz	Zastępca Naczelnika Wydziału Inwestycji, Gospodarki Przestrzennej i Dróg
6.	Janusz Rymarz	Zastępca Naczelnika Wydziału Inwestycji, Gospodarki Przestrzennej i Dróg
7.	Beata Szlama	Naczelnik Wydziału Gospodarki Mieniem, Rolnictwa, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska
8.	Stanisław Bober	Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich
9.	Stefan Szarek	Naczelnik Wydziału Oświaty i Promocji

Prace nad opracowaniem Strategii były prowadzone z udziałem mieszkańców, w drodze konsultacji społecznych.

W trakcie prac nad opracowaniem Strategii zostały zorganizowane **dwa warsztaty diagnostyczno – projektowe**, na które zostali zaproszeni mieszkańcy (zaproszenie do włączenia się prace nad Strategią zostało umieszczone na oficjalnej stronie gminy www.brzozow.pl, jak również podane do wiadomości podczas Ogłoszeń Parafialnych w dniu 20.08.2014 r. we wszystkich parafiach Gminy Brzozów).

Ponadto na pierwszy warsztat diagnostyczno-projektowy pisemne zaproszenia otrzymało 215 osób reprezentujących partnerów społeczno-gospodarczych Gminy, w tym:

Podzespół I – do spraw społecznych - 70 osób,

Podzespół II – do spraw zasobów i potencjałów Gminy -72 osoby,

Podzespół III – do spraw gospodarczych i promocji Gminy – 73 osoby,

Na drugi warsztat diagnostyczno-projektowy zaproszono 243 osób, w tym:

Podzespół I – do spraw społecznych – 76 osób,

Podzespół II – do spraw zasobów i potencjałów Gminy – 81 osób,

Podzespół III – do spraw gospodarczych i promocji Gminy – 86 osób.

Poniżej zamieszczono wykaz osób, które uczestniczyły w warsztatach diagnostyczno-projektowych w dniu 20.08.2014r.:

1.	Anyszewska Bożena	Zespół Szkół w Turzym Polu
2.	Arendarczyk Dominik	Radny Powiatowy, Sołtys (Sołectwo Grabownica Starzeńska)
3.	Baran Józef	ZEAS
4.	Bąk Jan	Radny Rady Miejskiej, Sołtys (Sołectwo Przysietnica)
5.	Błaż Bogdan	MOPS
6.	Bober Stanisław	Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich UM Brzozów
7.	Boroń Daniel	Radny Rady Miejskiej
8.	Byczyński Józef	Przewodniczący Zarządu Osiedla nr 2 w Brzozowie

Strategia Rozwoju Gminy Brzozów na lata 2014-2024
Tom II: Diagnoza jakościowa sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy

9.	Cecula-Zajdel Maria	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzozowie
10.	Chrobak Stanisław	Zespół Szkół w Starej Wsi
11.	Chudzikiewicz Marcin	Zastępca Naczelnika Wydziału Inwestycji Gospodarki Przestrzennej i Dróg UM w Brzozowie
12.	Czech Lucjan	Zespół Szkół nr 1 w Humniskach
13.	Czurczak Janina	SP ZOZ Brzozów
14.	Dobosz Wiesław	KP Policji Brzozów
15.	Fedak Alfred	Radny Rady Miejskiej
16.	Federczak Robert	Radny Rady Miejskiej, Sołtys (Sołectwo Turze Pole)
17.	Fic Mariusz	OSP Humniska
18.	Florek Grzegorz	Radny Rady Miejskiej
19.	Gazda Irena	KGW w Zmiennicy
20.	Golonka Barbara	Szkoła Podstawowa nr 1 w Brzozowie
21.	Górecki Marek	Mieszkaniec gminy
22.	Janowski Tomasz	Referat ds. Funduszy Krajowych i Unijnych UM Brzozów
23.	Janusz Stanisław	Radny Rady Miejskiej, Sołtys (Sołectwo Humniska Mała Strona)
24.	Jara Kazimierz	Naczelnik Wydziału Inwestycji Gospodarki Przestrzennej i Dróg UM w Brzozowie
25.	Kałamucki Paweł	WAFRO S.A
26.	Kaznowski Mariusz	Muzeum Regionalne
27.	Kędra Czesław	Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Brzozowskiego
28.	Kędra Danuta	Przedszkole Samorządowe nr 1 w Humniskach
29.	Konieczny Gabriel	Szkoła Podstawowa w Zmiennicy
30.	Kopera Justyna	Stowarzyszenie LGD „Ziemia Brzozowska”
31.	Kosztyła Krzysztof	Radny Rady Miejskiej
32.	Kozik Henryk	Przewodniczący Rady Powiatu
33.	Kuczma Edyta	Referat ds. Funduszy Krajowych i Unijnych UM Brzozów
34.	Kula Marian	MOSIR
35.	Kwiatkowski Tomasz	Wydział Inwestycji Gospodarki Przestrzennej i Dróg UM w Brzozowie
36.	Kwiatkowski Zbigniew	Radny Rady Miejskiej, Sołtys (Sołectwo Humniska)
37.	Lasko Anna	Przedszkole Samorządowe nr 1 w Brzozowie
38.	Leń Jolanta	Fundacja „W Trosce o Życie”
39.	Lubecka Aleksandra	Zespół Szkół w Górkach
40.	Łach Andrzej	Radny Rady Miejskiej
41.	Mazur Anna	Związek Harcerstwa Polskie oddział Brzozów
42.	Mazur Antoni	Radny Rady Miejskiej
43.	Michalski Sebastian	BDK
44.	Misiurek Kamil	Związek Harcerstwa Polskie oddział Brzozów
45.	Niedzielski Stanisław	Radny Rady Miejskiej
46.	Obłój Anna	Zastępca Naczelnika Wydziału Gospodarki Mieniem, Rolnictwa, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Brzozów
47.	Paczkowski Piotr	Asystent Burmistrza
48.	Pająk Mieczysław	Bank PEKAO S.A.
49.	Pałka Wiesław	Zespół Szkół nr 1 w Przysietnicy /Galicyjskie Stowarzyszenie Edukatorów PROM
50.	Pilszak Robert	OSP Grabownica Starzeńska
51.	Pilszak Stanisław	Przewodniczący Rady Miejskiej
52.	Piotrowska Barbara	Przedszkole Samorządowe nr 2 w Humniskach
53.	Pomykała Adam	Radny Rady Miejskiej
54.	Pudlik Jadwiga	Koło Gospodyń Wiejskich w Przysietnicy
55.	Pudlik Marzena	Wydział Finansowo-Budżetowy UM Brzozów
56.	Rapała Irena	Powiatowy Rzecznik Konsumentów
57.	Rygiel Renata	Koło Gospodyń Wiejskich w Grabownicy Starzeńskiej
58.	Rymarz Krystyna	Miejska Biblioteka Publiczna w Brzozowie
59.	Rymarz Maria	Zastępca Burmistrza Brzozowa

Strategia Rozwoju Gminy Brzozów na lata 2014-2024
Tom II: Diagnoza jakościowa sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy

60.	Rzepka Andrzej	Radny Rady Miejskiej
61.	Sabik Edward	Radny Rady Miejskiej
62.	Samiec Ryszard	Portal informacyjny: RY-SA.PL
63.	Sąsiadek Michał	Mieszkaniec gminy
64.	Stankiewicz Ryszard	OSP Wola Górecka
65.	Stańko Piotr	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy
66.	Stapiński Szymon	Przedsiębiorca
67.	Stępień Tadeusz	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Grabownica Starzeńska
68.	Sularz Artur	WAFRO S.A.
69.	Szarek Stefan	Naczelnik Wydziału Oświaty i Promocji UM w Brzozowie
70.	Szczepek Artur	Mieszkaniec gminy
71.	Szczepek Maciej	Mieszkaniec gminy
72.	Szczepek Monika	Przedszkole Samorządowe w Grabownicy Starzeńskiej
73.	Szklarz Jacek	Skarbnik Gminy Brzozów
74.	Szlama Beata	Naczelnik Wydziału Gospodarki Mieniem, Rolnictwa, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM w Brzozowie
75.	Szymańska-Błahut Danuta	Referat ds. Funduszy Krajowych i Unijnych UM Brzozów
76.	Ścibor Krystyna	Koło Gospodyń Wiejskich w Przysietnicy
77.	Ścibor Tomasz	Wydział Oświaty i Promocji UM Brzozów
78.	Teszner Sylwester	Sołtys (Sołectwo Zmiennica)
79.	Tympalski Kazimierz	Radny Rady Miejskiej
80.	Wojtowicz Grzegorz	Referat ds. Funduszy Krajowych i Unijnych UM Brzozów
81.	Woźniak Małgorzata	Zespół Szkół nr 2 w Humniskach
82.	Zagrobek Józef	PGK w Brzozowie
83.	Zarych Katarzyna	Stowarzyszenie LGD „Ziemia Brzozowska”
84.	Ziobro Marek	KP Państwowej Straży Pożarnej w Brzozowie
85.	Żabska Katarzyna	RBR INFO
86.	Żmuda Anna	Sołtys (Sołectwo Stara Wieś)

oraz w warsztatach diagnostyczno-projektowych w dniu 08.09.2014r.:

1.	Arendarczyk Dominik	Radny Powiatowy, Sołtys (Sołectwo Grabownica Starzeńska)
2.	Baran Józef	ZEAS
3.	Bąk Jan	Radny Rady Miejskiej, Sołtys (Sołectwo Przysietnica)
4.	Błaż Bogdan	MOPS
5.	Bober Stanisław	Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich UM Brzozów
6.	Boroń Daniel	Radny Rady Miejskiej
7.	Byczyński Józef	Przewodniczący Zarządu Osiedla nr 2 w Brzozowie
8.	Chrobak Anna	Koło Gospodyń Wiejskich w Zmiennicy
9.	Chrobak Stanisław	Zespół Szkół w Starej Wsi
10.	Chudzikiewicz Marcin	Zastępca Naczelnika Wydziału Inwestycji, Gospodarki Przestrzennej i Dróg UM w Brzozowie
11.	Czech Lucjan	Zespół Szkół nr 1 w Humniskach
12.	Czyżewski Grzegorz	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Brzozowie
13.	Dobosz Wiesław	KP Policji Brzozów
14.	Dytko Bogdan	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Brzozowie
15.	Fedak Alfred	Radny Rady Miejskiej
16.	Fic Mariusz	OSP Humniska
17.	Florek Grzegorz	Radny Rady Miejskiej
18.	Gazda Irena	KGW w Zmiennicy
19.	Golonka Barbara	Szkoła Podstawowa nr 1 w Brzozowie
20.	Janowski Tomasz	Referat ds. Funduszy Krajowych i Unijnych UM Brzozów
21.	Jara Kazimierz	Naczelnik Wydziału Inwestycji, Gospodarki Przestrzennej i Dróg UM w Brzozowie
22.	Kędra Danuta	Przedszkole Samorządowe nr 1 w Humniskach

Strategia Rozwoju Gminy Brzozów na lata 2014-2024
Tom II: Diagnoza jakościowa sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy

23.	Kosztyła Krzysztof	Radny Rady Miejskiej
24.	Kuczma Edyta	Referat ds. Funduszy Krajowych i Unijnych UM Brzozów
25.	Kula Marian	MOSIR
26.	Lasko Anna	Przedszkole Samorządowe nr 1 w Brzozowie
27.	Lubecka Aleksandra	Zespół Szkół w Górkach
28.	Łach Andrzej	Radny Rady Miejskiej/ Mikrotec Sp z o.o.
29.	Mazur Anna	Związek Harcerstwa Polskie oddział Brzozów
30.	Mazur Antoni	Radny Rady Miejskiej
31.	Michalski Sebastian	BDK
32.	Niedzielski Stanisław	Radny Rady Miejskiej
33.	Obłój Anna	Zastępca Naczelnika Wydziału Gospodarki Mieniem, Rolnictwa, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Brzozów
34.	Ostrowski Grzegorz	Sołtys (Sołectwo Górki)
35.	Owoc Maria	Przedszkole Samorządowe w Starej Wsi
36.	Paczkowski Piotr	Asystent Burmistrza
37.	Pałka Wiesław	Zespół Szkół nr 1 w Przysietnicy /Galicyskie Stowarzyszenie Edukatorów PROM
38.	Pilszak Robert	OSP Grabownica Starzeńska
39.	Piotrowska Barbara	Przedszkole Samorządowe nr 2 w Humniskach
40.	Rygiel Renata	Koło Gospodyń Wiejskich w Grabownicy Starzeńskiej
41.	Rymarz Maria	Zastępca Burmistrza Brzozowa
42.	Sabik Edward	Radny Rady Miejskiej
43.	Stańko Piotr	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy
44.	Stapiński Szymon	Przedsiębiorca
45.	Stodolak Bogusław	Zespół Szkół w Grabownicy Starzeńskiej
46.	Stolarz Barbara	Środowiskowy Dom Samopomocy w Brzozowie
47.	Sularz Artur	WAFRO S.A.
48.	Szarek Roman	Radny Rady Powiatu Brzozowskiego
49.	Szczepek Artur	Mieszkaniec gminy
50.	Szlama Beata	Naczelnik Wydziału Gospodarki Mieniem, Rolnictwa, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM w Brzozowie
51.	Szymańska-Błahut Danuta	Referat ds. Funduszy Krajowych i Unijnych UM Brzozów
52.	Ścibor Jadwiga	Zespół Szkół nr 2 w Przysietnicy
53.	Teszna Sylwester	Sołtys (Sołectwo Zmiennica)
54.	Tympalski Jerzy	Radny Rady Miejskiej
55.	Tympalski Kazimierz	Radny Rady Miejskiej
56.	Wojtowicz Grzegorz	Referat ds. Funduszy Krajowych i Unijnych UM Brzozów
57.	Żmuda Anna	Sołtys (Sołectwo Stara Wieś)
58.	Małgorzata Żółkiewicz	Przedszkole Samorządowe nr 2 w Brzozowie

Strategia Rozwoju Gminy Brzozów na lata 2014-2024
Tom II: Diagnoza jakościowa sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy

Poniżej kilka fotografii ze spotkań warsztatowych:

Konsultanci RES MANAGEMENT s.c. Brzozów:

1. Tomasz Bartnicki	Konsultant i moderator, prace redakcyjne
2. Maciej Jednakiewicz	Konsultant i moderator, prace redakcyjne
3. Paweł Mentelski	Konsultant, prace redakcyjne
4. Justyna Kostecka	Analiza danych statystycznych, prace redakcyjne
5. Barbara Kurczab	Prace redakcyjno-edycyjne
6. Justyna Bartnicka	Prace redakcyjno-edycyjne

Zapisy zawarte w ocenie problemów i analizie SWOT są odzwierciedleniem sposobu widzenia aktualnej sytuacji przez członków Zespołu Zadaniowego ds. opracowania aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Brzozów oraz wynikają z analizy dokumentu Diagnoza ilościowa do Strategii Rozwoju Gminy Brzozów na lata 2014-2024. Analiza ta ma charakter prospektywny. Oznacza to, iż szczególne znaczenie mają te czynniki (problemy), które będą wpływały na sytuację w przyszłości.

W trakcie prac warsztatowych ich uczestnicy zidentyfikowali problemy w następujących zakresach:

- zaspokojenia potrzeb mieszkańców Gminy;
- infrastruktury technicznej, ładu przestrzennego, potencjału ekologicznego, potencjału ludzkiego i potencjału kulturowego Gminy;
- w sferze gospodarczej i promocji Gminy.

Problem jest tu rozumiany jako nieakceptowana sytuacja odnosząca się do podmiotu strategii, uniemożliwiająca utrzymanie pożądanego stanu lub osiągnięcie zamierzonych celów/rezultatów. Problem to także nieakceptowany skutek oddziaływania wewnętrznych lub zewnętrznych czynników rozwojowych.

W rozdziale II przedstawione są problemy określone w zespołach roboczych dla każdego z zakresów.

Świadomość i rozumienie sytuacji przedstawionej w ocenie problemów i analizie SWOT stanowiły punkt odniesienia do ustalania celów i zadań realizacyjnych oraz miały decydujący wpływ na kształt strategii.

Prezentowana w rozdziałach II i III analiza stanu Gminy Brzozów ma charakter oceny jakościowej, natomiast opis faktograficzny stanu Gminy został zaprezentowany w dokumencie „Diagnoza ilościowa do Strategii Rozwoju Gminy Brzozów na lata 2014 - 2024”.

Istotnym uzupełnieniem analizy problemów i analizy SWOT dokonanej przez Zespół jest ocena sytuacji Gminy dokonana w badaniach ankietowych skierowanych do mieszkańców Gminy. Raport z wynikami badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy w dniach od 07.07.2014r. do 04.08.2014r. jest załącznikiem do niniejszej Diagnozy jakościowej.

I. Analiza problemów Gminy

1. Problemy w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców

1.1. Zabezpieczenie materialne

Pojęcie „zabezpieczenia materialnego” zawiera w sobie m.in. następujące elementy: źródła i poziom dochodów, struktura dochodów, możliwość aktywności zawodowej (możliwość zachowania, odtwarzania i powiększania dochodów), poziom satysfakcji materialnej.

W zakresie zabezpieczenia materialnego zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Wysoki poziom bezrobocia (jedno z wyższych w województwie, szczególnie ludzi młodych),
- Niskie dochody w stosunku do średniej krajowej.

1.2. Schronienie

Pojęcie schronienia zawiera w sobie m.in. następujące elementy: mieszkalnictwo, możliwość samodzielnego zamieszkiwania, standard mieszkań, typ budynków mieszkalnych, skala ewentualnej bezdomności.

W zakresie „schronienia” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Wysokie ceny mieszkań,
- Niedostatek mieszkań w szczególności komunalnych i socjalnych.

1.3. Bezpieczeństwo życia, zdrowia i mienia

Pojęcie bezpieczeństwa życia, zdrowia i mienia zawiera w sobie m.in. następujące elementy: zagrożenia przestępczością, zagrożenia spokoju publicznego, zagrożenia związane z ruchem komunikacyjnym, zagrożenia zdarzeniami losowymi.

W zakresie „bezpieczeństwa życia, zdrowia i mienia” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Brak zbiorników retencyjnych na wypadek zagrożenia powodzią,
- Ograniczona dostępność miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych,
- Słabe zaopatrzenie w wodę dla celów ppoż.,
- Rosnące zagrożenie wynikające ze wzrostu natężenia ruchu – niedostatek przejść dla pieszych z sygnalizacją świetlną,
- Występowanie zagrożeń związanych z dewastacją mienia publicznego.

1.4. Ochrona zdrowia i życia

Pojęcie ochrona zdrowia i życia zawiera w sobie m.in. następujące elementy: przeciętna długość trwania życia, umieralność niemowląt, zachorowalność, w tym na choroby przewlekłe, choroby cywilizacyjne, zagrożenia zdrowia i życia wynikające z zachowań patologicznych, udział niepełnosprawnych, dostęp do otwartego i zamkniętego leczenia, styl życia, skala ewentualnego niedożywienia, dostęp do wysokiej jakości żywności i wody pitnej.

W zakresie „ochrona zdrowia i życia” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Brak poradni sportowo-lekarskiej,
- Ograniczony dostęp do lekarzy specjalistów i zabiegów rehabilitacyjnych (długi czas oczekiwania),
- Wysoki stan zagrożenia przemocą i alkoholizmem w rodzinie,
- Niewystarczająca opieka medyczna w szkołach i przedszkolach,,
- Niewystarczający system sieciowego zaopatrzenia w wodę,
- Narastające zagrożenie zjawiskiem narkomanii oraz alkoholizmu.

1.5. Opieka

Pojęcie opieki zawiera w sobie m.in. następujące elementy: opieka nad: dziećmi, niepełnosprawnymi, osobami starszymi i osobami niedostosowanymi społecznie.

W zakresie „opieki” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Starzenie się społeczeństwa, samotność – rosnąca grupa osób starszych i samotnych wymagających opieki i pomocy,
- Wzrastająca liczba osób korzystających z pomocy społecznej.

1.6. Rozwój ludzi

Pojęcie rozwoju ludzi zawiera w sobie m.in. następujące elementy: długość kształcenia szkolnego, jakość kształcenia, poziom wykształcenia mieszkańców, czas poświęcony rozwojowi fizycznemu, poziom rozwoju fizycznego, czas na rozwój emocjonalny i duchowy.

W zakresie „rozwoju ludzi” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Ograniczona oferta edukacji dla osób w trzecim wieku (brak Uniwersytetu Trzeciego Wieku),
- Odływ (emigracja) wykształconych ludzi, w szczególności młodych,
- Niska świadomość w zakresie zdrowego stylu życia i odżywiania (np. oferta niezdrowych produktów w sklepikach szkolnych),
- Oferta kształcenia zawodowego niedostosowana do potrzeb rynku pracy,
- Zjawisko eurosieroctwa.

1.7. Kultura, sport, rekreacja, wypoczynek, przyjemności

Pojęcie kultury, sportu, rekreacji, wypoczynku, przyjemności zawiera w sobie m.in. następujące elementy: ilość czasu wolnego, dostęp do różnorodnych form rekreacji i wypoczynku, jakość (poziom rekreacji i wypoczynku), poziom biernego uczestnictwa w kulturze, poziom uczestnictwa czynnego w kulturze, dostęp do różnorodnej oferty kulturalnej, możliwość oddziaływania na otoczenie materialne i społeczne.

W zakresie „kultury, sportu, rekreacji, wypoczynku, przyjemności” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Brak ścieżek rowerowych i niedostatek ścieżek spacerowych,
- Brak hali widowiskowo-sportowej,
- Niedostateczne wykorzystanie istniejącej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej.

1.8. Kontakty społeczne, więź grupowa, łatwość kontaktów przestrzennych, tożsamość z gminą

Pojęcie kontaktów społecznych, więzi grupowej, łatwości kontaktów przestrzennych, tożsamość z gminą zawiera w sobie m.in. następujące elementy: stopień integracji społeczności lokalnych, poczucie tożsamości z Gminą, stopień zorganizowania społeczności lokalnych, możliwość aktywności pozazawodowej, uczestnictwo w zarządzaniu miastem, tolerancyjność, ofiarność, lojalność grupowa, wartości moralne, poziom satysfakcji niematerialnej, różnorodność, niezawodność i wygoda w nawiązywaniu kontaktów, koszt kontaktów, czas zużywany na realizowanie kontaktów.

W zakresie „kontaktów społecznych, więzi grupowej, łatwości kontaktów przestrzennych, tożsamość z gminą” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Niski stopień integracji społeczności lokalnej,
- Niski stopień zaangażowania mieszkańców w życie społeczne.

1.9. Potrzeby konsumenckie

Pojęcie potrzeby konsumenckie zawiera w sobie m.in. takie elementy: liczba i jakość obiektów handlowych i usługowych.

W zakresie „Potrzeb konsumenckich” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Brak zorganizowanego placu targowiskowego w centrum miasta dla drobnego handlu lokalnymi produktami.

2. Problemy w zakresie potencjałów i zasobów Gminy

2.1. Zasoby techniczne

W skład zasobów technicznych w gminie wchodzi budynek i budowle, infrastruktura techniczna, infrastruktura społeczna, systemy zabezpieczeń przed: powodzią, ogniem i skażeniem oraz systemy eksploatacji i odnowy zasobów technicznych.

W zakresie zasobów technicznych zdiagnozowano następujące problemy:

- Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura wodociągowa,
- Niedostatek mieszkań socjalnych,
- Niedostateczny standard części dróg w Gminie,
- Zły stan dróg powiatowych i wojewódzkich na terenie Gminy,
- Brak zbiorników retencyjnych w miejscach zagrożeń powodzią,
- Przeszarżała Strażnica Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej w Brzozowie,
- Niezadawalający stan techniczny niektórych strażnic OSP,
- Niewystarczające zabezpieczenie powierzchniowego ujęcia wody pitnej przed umyślnym skażeniem,
- Niepełne skanalizowanie Gminy, wysoki stopień wyeksploatowania części sieci kanalizacyjnej
- Wyeksploatowane instalacje elektryczne w budynkach użyteczności publicznej,
- Niska efektywność energetyczna w dużej części budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnych,
- Niewystarczające wyposażenie techniczne budynku wykorzystywanego przez Koło Gospodyń Wiejskich w Przysietnicy i w innych,
- Braki w wyposażeniu niektórych jednostek OSP
- Braki oraz wysoki stopień wyeksploatowania istniejących chodników i oświetlenia ulicznego,
- Brak ścieżek rowerowych oraz szlaków pieszo-spacerowych i turystycznych na terenie Gminy,
- Niewystarczająca ilość placów zabaw i małej architektury ,
- Ograniczony dostęp do szybkiego Internetu i telefonii na części obszarów Gminy,
- Nierównomiernie rozwinięta baza edukacyjna w poszczególnych miejscowościach Gminy,
- Częściowo wyeksploatowana baza/infrastruktura obiektów użyteczności publicznej,
- Niedostosowanie do zapisów dyrektyw UE w zakresie technologii oczyszczania ścieków (dotyczy oczyszczalni ścieków Brzozów-Borkówka),
- Niewystarczająca ilość ogólnodostępnych miejsc parkingowych,
- Niedostateczne oświetlenie terenów zabudowanych,
- Niedostateczne pokrycie siecią elektro-energetyczną i gazową terenu Gminy.

2.2. Potencjał i ład przestrzenny

W ramach potencjału i ładu przestrzennego pod uwagę brana jest dostępność terenów i stan zagospodarowania przestrzennego.

W zakresie potencjału i ładu przestrzennego zdiagnozowano następujące problemy:

- Brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- Nieuregulowana własność gruntów, (szczególnie działki z drogami gminnymi),
- Niedostateczne dostosowanie do obowiązujących przepisów podstawowych dokumentów planistycznych Gminy (Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Brzozów oraz Projektu Założeń do Planu zaopatrzenia w Ciepło, Gaz, Energii Elektryczną).

2.3. Potencjał kulturowy

Potencjał kulturowy to obiekty zabytkowe, przedmioty kultury materialnej, tradycje, zwyczaje, zdolność do jego zachowania, upowszechniania i udostępniania.

W zakresie potencjału kulturowego zdiagnozowano następujące problemy:

- Zły stan zachowania części obiektów zabytkowych,
- Brak zabezpieczeń ppoż. i przeciwwłamaniowych w obiektach zabytkowych,
- Niewystarczający stopień eksponowania i promocji dorobku kulturowego Gminy,

- Małe zaangażowanie w podtrzymywanie tradycji i zachowanie dziedzictwa kulturowego,
- Mała zdolność do pozyskiwania środków przez organizacje pozarządowe na działalność statutową.

2.4. Potencjał ekologiczny

Potencjał ekologiczny to zasoby naturalne, systemy i urządzenia proekologiczne, a także ekoświadomość.

W ramach potencjału ekologicznego wskazano następujące problemy:

- Przypadki spalania odpadów komunalnych (szczególnie plastiku),
- Niska świadomość ekologiczna części mieszkańców (m.in. konsekwencji spalania odpadów),
- Niski stopień wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE).

2.5. Potencjał ludzki

Pojęcie potencjału ludzkiego zawiera przede wszystkim w sobie potencjał demograficzny/biologiczny, także dotyczy kwalifikacji zawodowych.

W ramach pojęcia potencjału ludzkiego zdiagnozowano następujące problemy:

- Odływ ludzi młodych poza Gminę w okresie edukacji i po jej zakończeniu,
- Niski stopień dostosowania systemu szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy,
- Niski poziom zainteresowania mieszkańców sprawami Gminy.

3. Problemy w zakresie gospodarki i promocji Gminy

3.1. Mikroprzedsiębiorstwa, MŚP

Problemy zgłoszone w zakresie „Mikroprzedsiębiorstwa, MŚP oraz duże przedsiębiorstwa”:

- Przeważnie słaba kondycja ekonomiczna działających podmiotów gospodarczych,
- Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych.

3.2. Rynek pracy

Problemy zgłoszone w zakresie „rynek pracy”:

- Niewykorzystany potencjał ludnościowy,
- Mała ilość miejsc pracy.

3.3. Instytucje otoczenia biznesu

Problemy zgłoszone w zakresie „instytucje otoczenia biznesu”:

- Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura otoczenia biznesu (dotyczy to: organizacji przedsiębiorców, niekomercyjnego doradztwa dla przedsiębiorców, braku inkubatorów przedsiębiorczości, inicjatyw klastrowych).

3.4. Polityka gospodarcza i promocja Gminy

Problemy zgłoszone w zakresie „polityka gospodarcza i promocja Gminy”:

- Niewystarczająca promocja walorów inwestycyjnych oraz turystyczno-krajobrazowych Gminy.

Kluczowe branże dla rozwoju gospodarczego Gminy Brzozów:

1) Obecnie kluczowymi branżami są:

- Branża drzewna,
- Usługi medyczne i opiekuńcze,
- Rolnictwo,
- Handel i usługi,
- Turystyka,

2) Problemy:

- Nieopłacalność produkcji rolnej,
- Niezorganizowane środowisko producentów rolnych,
- Mała gotowość do współdziałania rolników.

II. Czynniki rozwojowe Gminy

1. Czynniki rozwojowe w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców

W trakcie spotkań warsztatowych uczestnicy identyfikowali czynniki sprzyjające (mocne strony i szanse) oraz niesprzyjające (słabości i zagrożenia) w sferze społecznej Gminy. Identyfikacja dokonana została odrębnie dla czynników rozwojowych wewnętrznych (mocne strony i słabości), odnoszących się do Gminy (na które Gmina w dużym stopniu może wpływać) oraz czynników rozwojowych zewnętrznych (szanse i zagrożenia) odnoszących się do otoczenia Gminy (na które Gmina nie może wpływać lub może wpływać tylko w bardzo ograniczonym stopniu).

Mocne strony Gminy	Słabości Gminy
<ul style="list-style-type: none">+ dostępność do podstawowych usług medycznych (14 zakładów opieki zdrowotnej);+ duża mobilność karetek pogotowia ratunkowego i straży pożarnej;+ umiejscowienie na terenie Gminy Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie Podkarpackiego Ośrodka Onkologicznego im. Ks. B. Markiewicza;+ zmieniający się (korzystnie dla zdrowia) styl życia mieszkańców w związku z dostępnością infrastruktury sportowo-rekreacyjnej;+ rozwinięta działalność instytucji pomocy społecznej (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy im. Jana Pawła II, Warsztat Terapii Zajęciowej, Dom Pomocy Społecznej);+ dobrze wykwalifikowana kadra nauczycieli (58% zatrudnionych nauczycieli posiada najwyższy stopień awansu zawodowego, tylko 1,5% jest bez stopnia awansu zawodowego);+ przedszkola w większości miejscowości Gminy;+ klasy integracyjne w szkołach;+ mała liczebność uczniów w klasach;+ satysfakcjonujące wyniki nauczania w skali województwa;+ rozwinięta infrastruktura edukacyjna i kadra nauczycielska;+ systematyczna likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych;+ funkcjonujący żłobek;+ dostępne place zabaw i boiska wielofunkcyjne przy szkołach i w miejscowościach;+ cyklicznie organizowane w Gminie imprezy kulturalne (17 imprez rocznie);+ dobrze wyposażone i funkcjonujące jednostki OSP (5 spośród 9-ciu należy do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego);+ funkcjonujące na terenie Gminy organizacje pozarządowe (na terenie Gminy Brzozów	<ul style="list-style-type: none">- duża część mieszkańców Gminy korzystających z pomocy społecznej (7,85% ludności Gminy Brzozów pozostaje trwale w złej sytuacji materialnej) – tendencja wzrastająca;- nierozwinięta terapia rodzin zagrożonych;- niski poziom dochodów mieszkańców w porównaniu do średniej krajowej (w relacji do średniej krajowej 77,7%);- niska zdolność do samozatrudnienia – niska przedsiębiorczość mieszkańców (osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w Gminie Brzozów stanowią 8,0, podczas gdy w kraju 10,6);- niska elastyczność osób bez pracy lub zagrożonych utratą pracy w podnoszeniu lub zmianie kwalifikacji zawodowych;- zbyt mało tworzonych nowych miejsc pracy;- niewystarczająca aktywność zawodowa osób pozostających bez pracy;- niskie kwalifikacje zawodowe lub ich brak znacznej części osób bezrobotnych;- niskotowarowe gospodarstwa rolne (małe – blisko 50% to gospodarstwa o powierzchni od 1 do 5ha, a 36% to gospodarstwa o powierzchni do 1ha, rozdrobnione);- słabe usprzętowanie gospodarstw rolnych, niewystarczający monitoring gminy;- częste przypadki wypalania i podpalania traw;- zły stan urządzeń odwadniających i melioracyjnych;- brak wodociągów, okresowe braki wody w ujęciach prywatnych – obniżający się poziom wód gruntowych, zła jakość wody w prywatnych ujęciach;- zły stan dróg dojazdowych do pól;- długi czas oczekiwania na wizyty u lekarzy specjalistów lub na badania;- niewystarczające możliwości Gminy w zakresie wspierania działalności organizacji pozarządowych;- niewystarczająca baza sportowo-rekreacyjna szkół, braki w wyposażeniu;- niewystarczająca rozwinięta infrastruktura

<ul style="list-style-type: none">+ działa 92 organizacje pozarządowe);+ ograniczone zagrożenie dla czystości powietrza (odnotowano znaczny spadek emisji zanieczyszczeń powietrza w ciągu ostatnich 10 lat);+ systematyczna poprawa stanu środowiska przyrodniczego (w gminie funkcjonuje rozbudowany system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych);+ funkcjonująca w Gminie Komenda Powiatowa Policji;+ niski poziom przestępczości i zagrożenia spokoju publicznego;+ budowa obwodnicy Brzozowa;+ systematyczna poprawa infrastruktury technicznej (w latach 2009-2013 Gmina Brzozów zrealizowała 16 projektów inwestycyjnych dotyczących infrastruktury technicznej o łącznej wartości 55 045 563,25 mln zł);+ istniejąca sieć bibliotek (Miejska Biblioteka Publiczna wraz z 8 filiami);+ działalność świetlicy terapeutycznej i świetlic środowiskowych;+ wdrażanie programów pomocowych (Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, Gminny program działań na rzecz osób niepełnosprawnych, Program „Szansa dla bezrobotnego”, Program profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną);+ działające zespoły ludowe i sportowe oraz koła gospodyń wiejskich;+ istniejące zabytki kultury i historii (zabytkowe kościoły, cmentarze, dworki, i inne obiekty);+ duże zagęszczenie ludności (258 osób/ km²);+ organizacja prac interwencyjnych;+ istniejący potencjał dla rozwoju turystyki wiejskiej;+ wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe gminy;+ rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna;+ bardzo dobra sieć zabezpieczenia konsumenckiego.	<ul style="list-style-type: none">– sportowo-rekreacyjna ogólnodostępna;– bardzo ograniczone środki finansowe KGW na działalność;– niedostatek imprez masowych o charakterze rekreacyjnym dla osób dorosłych;– niska dostępność uzbrojonych terenów pod działalność gospodarczą;– niedostateczna infrastruktura na nowych niezabudowanych terenach;– niedostatek miejsc parkingowych;– zły stan dróg, w tym brak chodników wzdłuż ciągów komunikacyjnych.
Szanse w otoczeniu	Zagrożenia w otoczeniu
<ul style="list-style-type: none">+ szkolenia zawodowe realizowane przez PUP Brzozów;+ dofinansowanie przez PUP aktywizacji zawodowej tj. stażu i prac społ. użytecznych;+ realizacja przez PUP i Gminę projektów finansowanych przez Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny (np. w ramach PO KL), w tym dla osób niepełnosprawnych;+ wspieranie tworzenia i utrzymania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych przez	<ul style="list-style-type: none">– drenaż siły roboczej przez większe ośrodki gospodarcze;– złe warunki makroekonomiczne do tworzenia nowych miejsc pracy;– coraz częstsze przypadki występowania anomalii pogodowych – zjawisk o gwałtownym przebiegu;– niedostateczny poziom dofinansowania placówek służby zdrowia;– niewydolny system współpracy lecznictwa otwartego i zamkniętego – współpracy

<p>PFRON;</p> <ul style="list-style-type: none">+ dostępne kredyty hipoteczne na budowę lub zakup mieszkań;+ ustawowy obowiązek współpracy samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi w realizowaniu zadań publicznych.	<ul style="list-style-type: none">- podmiotów publicznych i niepublicznych;- kryterium dochodowe ograniczające liczbę osób kwalifikujących się do objęcia pomocą społeczną;- wysokie koszty leczenia poza systemem NFZ;- bardzo ograniczone środki NFZ na kontrakty z lekarzami specjalistami,- ograniczające regulacje w zakresie opieki medycznej w szkołach i przedszkolach,- wysokie ceny leków;- niekorzystny wpływ niżu demograficznego na sytuację systemu edukacji w Gminie;- ciągle zmieniające się modele nauczania – podstaw programowych;- nietrafione, przeładowane programy edukacyjne;- subwencje oświatowe niepokrywające faktycznych kosztów utrzymania systemu oświaty w Gminie - coraz wyższe koszty związane z utrzymaniem szkół,- mała opłacalność produkcji rolnej,- trudności z pozyskaniem środków zastępczych (staże, doposażenie stanowisk pracy),- konieczność zatrudnienia przez 3 mies. po ukończeniu stażu,- zły stan dróg wojewódzkich, w tym brak chodników wzdłuż ciągów komunikacyjnych,- planowane ograniczenie finansowania przez NFZ opieki długoterminowej.
--	---

2. Czynniki rozwojowe w zakresie potencjałów i zasobów Gminy

W trakcie spotkań warsztatowych uczestnicy identyfikowali czynniki sprzyjające (mocne strony i szanse) oraz niesprzyjające (słabości i zagrożenia) w sferze zasobów i potencjałów Gminy. Identyfikacja dokonana została odrębnie dla czynników rozwojowych wewnętrznych (mocne strony i słabości), odnoszących się do Gminy (na które gmina w dużym stopniu może wpływać) oraz czynników rozwojowych zewnętrznych (szanse i zagrożenia) odnoszących się do otoczenia Gminy (na które gmina nie może wpływać lub może wpływać tylko w bardzo ograniczonym stopniu).

Atuty Gminy	Słabości Gminy
<ul style="list-style-type: none">+ dodatni przyrost naturalny;+ przynależność do Lokalnej Grupy Działania „Ziemia Brzozowska”;+ dobry układ sieci drogowej w Gminie umożliwiający łatwe przemieszczanie się między miejscowościami gminy;+ wysoki poziom zgazyfikowania miejscowości Gminy (ok. 95% mieszkańców korzysta z gazu sieciowego);+ wysoki stopień elektryfikacji Gminy;+ duża ilość interesujących i wartościowych obiektów zabytkowych;+ dokumentowanie dziedzictwa kulturowego przez poszczególne miejscowości, gminy (monografia);+ funkcjonujące na terenie Gminy lokalne instytucje kultury (Brzozowski Dom Kultury, Muzeum Regionalne im. Adama Fastnachta w Brzozowie, Miejska Biblioteka Publiczna wraz z 8 filiami, Zespół Świetlic Środowiskowych);+ organizowanie cyklicznych imprez masowych (17 imprez rocznie);+ funkcjonujące zespoły artystyczne (15 zespołów);+ przebiegające przez Gminę trasy turystyczne;+ uruchomiony system selektywnej zbiórki odpadów (segregacja odpadów u źródła – przez mieszkańców);+ wyposażenie niektórych jednostek OSP zapewniające dyspozycyjność do działań i współpraca z KP PSP;+ wysoki poziom standardu technicznego i estetyka większości obiektów oświatowych;+ istniejące w Gminie obiekty sportowo-rekreacyjne;+ dostępne tereny pod budownictwo mieszkaniowe socjalne;+ dostępne tereny na cele inwestycyjne.	<ul style="list-style-type: none">– niski stopień zwodociągowania Gminy (z sieci wodociągowej korzysta jedynie 23% ogółu mieszkańców gminy);– niezadowolający stopień skanalizowania Gminy (z sieci kanalizacyjnej korzysta blisko 52% ogółu ludności zamieszkującej Gminę Brzozów);– niewystarczająca ilość parkingów, zwłaszcza w Brzozowie;– zły stan i standard techniczny części dróg,– braki w oznakowaniu dróg,– zbyt mała ilość chodników;– brak ścieżek i tras rowerowych;– wysoka energochłonność części budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej;– nieuregulowany stan prawny części gruntów pod infrastrukturą drogową;– niski standard części infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej;– niski standard części infrastruktury oświatowej;– brak pełnowymiarowych sal gimnastycznych przy szkołach, braki w nowoczesnym wyposażeniu szkół w pomoce dydaktyczne;– wymagająca modernizacji i rozbudowy sieć oświetleniowa dróg;– brak pokrycia większości powierzchni Gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego;– wzrost udziału w populacji ludności w wieku poprodukcyjnym;– wysoki poziom bezrobocia;– ograniczone perspektywy rozwoju dla ludzi młodych;– nierozwinięte doradztwo zawodowe dla uczniów i dorosłych;– ograniczone środki na rozwój organizacji pozarządowych;– niezdrowe nawyki żywieniowe;– łatwy dostęp do używek z nielegalnych źródeł;– mała promocja potencjału kulturowego Gminy;– duże potrzeby związane z utrzymaniem i restaurowaniem zabytków;– słabo wyeksponowane i ograniczony dostęp do niektórych zabytków;– niewystarczająca dostępność materiałów promocyjnych o Gminie;– brak zbiorników retencyjnych, such-

Strategia Rozwoju Gminy Brzozów na lata 2014-2024
Tom II: Diagnoza jakościowa sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy

	<p>zalewowych, obwałowań, opóźniaczy spływów wód itp.;</p> <ul style="list-style-type: none">- niezbrojone tereny inwestycyjne;- wykorzystywanie odpadów komunalnych do celów grzewczych przez osoby w trudnej sytuacji materialnej;- trudność z utrzymaniem czystości środowiska naturalnego na terenach nieskanalizowanych;- ograniczone środki na dokumentowanie i wspieranie wykorzystania dorobku kulturowego,;- małe zaangażowanie/ umiejętność pozyskiwania środków zewnętrznych na działalność statutową.
Szanse w otoczeniu	Zagrożenia w otoczeniu
<ul style="list-style-type: none">+ bliskość Rzeszowa - ośrodka administracyjno-gospodarczego;+ dostępne i planowane środki dotacyjne na uruchamianie i rozwój działalności gospodarczej;+ dostępne i planowane środki dotacyjne na rozwój infrastruktury;+ dostępne kredyty hipoteczne na budowę lub zakup mieszkań;+ prowadzony monitoring stanu zagrożeń na terenie gminy;+ wspieranie tworzenia i utrzymania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych przez PFRON;+ dofinansowanie przez PUP aktywizacji zawodowej tj. stażu i prac społ. użytecznych;+ przygotowany do realizacji program zabezpieczenia miejscowości Gminy przed skutkami powodzi w ramach porozumienia międzygminnego zaakceptowany przez RZGW;+ przygotowywany projekt ścieżek rowerowych na Pogórzu Dynowskim;+ przygotowywany projekt sieci szerokopasmowej internetowej dostępnej dla Gminy (Urząd Marszałkowski).	<ul style="list-style-type: none">- skomplikowane procedury uzyskania dotacji zewnętrznych na poprawę stanu technicznego zasobów komunalnych;- rosnące koszty budowy, remontów, modernizacji i utrzymania infrastruktury;- skomplikowane procedury formalno-prawne przygotowywania i realizacji inwestycji budowlanych (np. pozwolenia na budowę, nadzór, geodezja, decyzje środowiskowe);- regulacje prawne uniemożliwiające szybkie ustalenie warunków zabudowy w odniesieniu do dokumentacji formalno-prawnej;- wysokie koszty budowy instalacji do wykorzystania odnawialnych źródeł energii;- wysokie ceny ekologicznych nośników energii (gaz, prąd);- wysokie koszty modernizacji systemów grzewczych;- niedostateczna informacja na temat istniejących kredytów i dotacji na inwestycje proekologiczne;- ograniczenia prawne związane z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii np. związanych z lokalizacją na obszarach lub w pobliżu terenów objętych prawną ochroną;- ograniczone możliwości utrzymania i restaurowania zabytków pozostających własnością osób prywatnych;- niski poziom dofinansowania remontów, rewitalizacji, konserwacji obiektów zabytkowych ze strony państwa;- niedostosowania przepisów prawa w zakresie własności gruntów, (samoistny posiadacz – właściciel);- niekorzystne regulacje prawne w zakresie rozwijania OZE.

3. Czynniki rozwojowe w zakresie gospodarki i promocji Gminy

W trakcie spotkań warsztatowych uczestnicy identyfikowali czynniki sprzyjające (mocne strony i szanse) oraz niesprzyjające (słabości i zagrożenia) w sferze gospodarki i promocji Gminy. Identyfikacja dokonana została odrębnie dla czynników rozwojowych wewnętrznych (mocne strony i słabości), odnoszących się do Gminy (na które gmina w dużym stopniu może wpływać) oraz czynników rozwojowych zewnętrznych (szanse i zagrożenia) odnoszących się do otoczenia Gminy (na które gmina nie może wpływać lub może wpływać tylko w bardzo ograniczonym stopniu).

Atuty	Słabości
<ul style="list-style-type: none">+ prowadzone przez Gminę kampanie promocyjne;+ złoża ropy naftowej i towarzyszącego jej gazu ziemnego wydobywane na terenie Gminy;+ dobra dostępność komunikacyjna;+ walory turystyczne – zabytki, krajobraz, przyroda;+ łatwa komunikacja z sąsiednimi gminami;+ rozwinięta sieć dróg umożliwiająca łatwe przemieszczanie się między miejscowościami gminy;+ dość dobrze rozwinięta baza gastronomiczno-hotelarska;+ położenie w pobliżu granicy z Ukrainą i ze Słowacją;+ rozwinięta infrastruktura społeczna (edukacja, ochrona zdrowia, kultura, sport i rekreacja);+ dostępność taniej (w tym wykwalifikowanej) siły roboczej wynikająca z wysokiego poziomu bezrobocia;+ dostępność usług bankowych;+ dostępność usług doradczych przy pozyskiwaniu środków dla przedsiębiorców;+ Brzozów jest lokalnym centrum wzrostu;+ dobre warunki do produkcji żywności o wysokich parametrach jakościowych.	<ul style="list-style-type: none">– bardzo mało wolnej, wykwalifikowanej kadry wykonawczej (specjalistów konkretnych zawodów związanych z pracami fizycznymi);– ograniczony zasięg ekspansji rynkowej miejscowych firm;– częsty brak specjalizacji w prowadzonej działalności powodujący pogorszenie jakości produkcji, usług;– niska znajomość prawa związanego z prowadzeniem firmy - bariera ekonomiczna dostępu do usług w tym zakresie;– małe wyposażenie firm w kapitał trwały i obrotowy;– mały, wewnętrzny rynek zleceń;– słabo rozwinięta kooperacja między firmami;– zbyt niskie zainteresowanie zakładaniem własnej firmy pomimo dotacji;– ograniczone możliwości mikro przedsiębiorstw w zakresie konkurowania poprzez niskie ceny;– zbyt niski poziom stosowania wysokich technologii i innowacyjności;– występujące zjawisko szarej strefy zatrudnienia (umowy śmieciowe);– niski poziom stabilności zatrudnienia na rynku pracy;– bardzo ograniczony rynek lokalny produktów i usług;– peryferyjne położenie Gminy w skali kraju;– brak badań w zakresie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy;– duży odpływ wykwalifikowanej kadry;– duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych,– niska klasa bonitacyjna gruntów rolnych, położenie w obszarze podgórskim.
Szanse w otoczeniu	Zagrożenia w otoczeniu
<ul style="list-style-type: none">+ bliskość Rzeszowa - ośrodka administracyjno-gospodarczego;+ możliwość pozyskania środków zewnętrznych na tworzenie lub rozwój przedsiębiorstw;+ dostępne środki dotacyjne na uruchamianie i rozwój działalności gospodarczej;+ rozwój sektora ekonomii społecznej;+ szkolenia zawodowe realizowane przez PUP Brzozów;+ dofinansowanie przez PUP Brzozów	<ul style="list-style-type: none">– zbyt małe zainteresowanie inwestorów lokowaniem swoich przedsięwzięć w Gminie;– wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej: poziom podatków i ubezpieczeń społecznych;– spowolnienie aktywności gospodarczej w kraju - spadek stopy wzrostu PKB;– sposób przeprowadzania przetargów (zawierania kontraktów) zorientowany na duże przedsiębiorstwa;

Strategia Rozwoju Gminy Brzozów na lata 2014-2024
Tom II: Diagnoza jakościowa sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy

<p>aktywizacji zawodowej tj. stażu i prac społ. użytecznych;</p> <ul style="list-style-type: none">+ wspieranie tworzenia i utrzymania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych przez PFRON;+ dopłaty bezpośrednie (ze środków UE) do gospodarstw rolnych;+ atrakcje turystyczne w najbliższym otoczeniu;+ wzrastający popyt na usługi turystyczne (w tym agroturystyki);+ dostępność funduszy kredytowych, pożyczkowych i dotacyjnych na podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej;+ bliskość Bieszczadów i atrakcyjność turystyczna Bieszczadów;+ funkcjonowanie LGD „Ziemia Brzozowska”;+ rozwijająca się Dolina Lotnicza;+ tworzony klaster turystyczny (Rzeszów).	<ul style="list-style-type: none">– nieprzyjazność otoczenia prawnego w zakresie przepisów celnych;– niekorzystne (bardzo restrykcyjne) prawo budowlane w zakresie odbioru obiektów budowlanych służących działalności gospodarczej;– rygorystyczność przepisów związanych z ochroną środowiska;– rozpad szkolnictwa zawodowego;– zbyt duże obciążenia, fiskalne, administracyjne;– wysokie koszty energii;– odchodzenie wysoko wykwalifikowanych pracowników do większych ośrodków gospodarczych;– małe wykorzystanie potencjału wzrostu technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT);– niedostateczna pomoc państwa w tworzeniu miejsc pracy;– brak publicznej płaszczyzny kontaktów, konsultacji i współdziałania przedsiębiorców z otoczeniem biznesu i z sektorem publicznym oraz organizacjami pozarządowymi;– wykluczenie Gminy przez wyznaczenie w strategii wojewódzkiej ośrodków rozwoju obejmujących duże miasta;– częściowe wykluczenie komunikacyjne Gminy;– możliwość likwidacji samorządu powiatowego, który zatrudnia dużą liczbę pracowników (ok. 2000 os.).
---	---

Raport z wynikami badań przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy w dniach od 7 lipca do 4 sierpnia 2014 roku